

MAT Á ÁHRIFUM LAGASETNINGAR*

– sbr. samþykkt ríkisstjórnar frá 10. mars 2017

*umfjöllun um einstök efnisatriði misjafnlega ítarleg, eftir umfangi máls og eðli

Málsheiti og nr.	Frumvarp til laga um stafrænan viðnámsþrótt fjármálamarkaðar / FJR23030021
Ráðuneyti	Fjármála- og efnahagsráðuneyti
Stig mats	☒ Frummat, sbr. 1. gr. ☐ Endanlegt mat, sbr. 10. gr.
Dags.	28. júní 2023

A. Greining og mat á fjárhagslegum áhrifaþáttum fyrir ríkið

1. **Áætluð fjárhagsáhrif fyrir ríkið vegna helstu breytinga og ráðstafana sem felast í fyrirhugaðri lagasetningu, þar sem tilgreindir eru sérstaklega áhrifaþættir á fjárhag ríkissjóðs**
 - a) Hvaða fjárhagsgreining, rekstraráætlanir, reiknilíkön eða önnur áætlanagerð hefur farið fram við undirbúning fjárhagsmatsins? *Ekki eru fyrir séð bein fjárhagsáhrif fyrir ríkið. Þó þarf að huga að viðeigandi auðlindum/bolmagni eftirlitsaðila, til eftirfylgni með fyrirhuguðu frumvarpi.*
 - b) Helstu forsendur sem áætlanir byggja á og næmni niðurstaðna fyrir frávikum. *Á ekki við.*
 - c) eru fjárhagsáhrif tímabundin eða varanleg? *Möguleg fjölgun sérfræðistarfa yrði varanleg, hjá eftirlitsaðila.*
 - d) Skorður sem eru settar fyrir útgjöldum og hvatar sem geta haft áhrif á útgjaldaþróun. *Á ekki við.*
 - e) Aðskilin umfjöllun um brúttóáhrif á tekjuhlíð og gjaldahlíð en einnig tilgreind nettóáhrif á afkomu. *Á ekki við.*
2. **Tekjubreytingar**

– *Ekki er gert ráð fyrir breytingum á tekjum ríkissjóðs, en frekari greining kann að leiða í ljós einhverja þörf á hækkun eftirlitsgjalds sem eftirlitsskyldir aðilar greiða, sbr. lög nr. 99/1999 um greiðslu kostnaðar við opinber eftirlit með fjármálastarfsemi og skilavald.*
3. **Útgjaldabreytingar**

a) – *Ekki er gert ráð fyrir miklum útgjaldabreytingum, en þó kunna fyrirhuguð lög að leiða til varanlegrar fjölgunar sérfræðistarfa, hjá Fjármálaeftirlitinu innan Seðlabanka Íslands.*
4. **Eignabreytingar**

– *Ekki er gert ráð fyrir eignabreytingum.*
5. **Aðrir áhrifaþættir varðandi ríkisfjármál**
 - a) Samræmi við viðmið og sjónarmið um fyrirkomulag á útgjaldastýringu og umbúnað í fjárlögum. *Á ekki við.*
 - b) Samræmi við viðmið um framsetningu fjárlaga og reikningshaldslegan grundvöll samkvæmt lögum um opinber fjármál. *Á ekki við.*
 - c) Uppbygging skattkerfis og tekjuöflunar ríkissjóðs. *Á ekki við.*
 - d) Forsendur og umbúnaður þjónustugjalda – lagakröfur. *Á ekki við.*
 - e) Rekstrarform ríkisstarfsemi. *Á ekki við.*
 - f) Opinber innkaup og útboð. *Á ekki við.*

- g) Eignaumsýsla ríkisins. *Á ekki við.*
- h) Réttindi og skyldur ríkisstarfsmanna. *Á ekki við.*
- i) Ríkisstyrkir og ívilnanir, þ.m.t. samræmi við reglur ESA, sbr. 61. gr. EES-samningsins. Ath. tilkynningarskyldu með tveggja mánaða fyrirvara. *Á ekki við.*

B. Samræmi við útgjaldaramma og fimm ára fjármálaætlun – fjármögnun

1. **Hefur verið gert ráð fyrir þeim fjárhagsáhrifum á málaflokk sem leiða kunna af samþykkt frumvarpsins:**
 - a) í gildandi fjárlögum. *Á ekki við.*
 - b) í fjárlagafrumvarpi komandi árs. *Á ekki við.*
 - c) í fimm ára fjármálaáætlun ríkisstjórnarinnar. *Á ekki við.*
2. **Hafi ekki þegar verið gert ráð fyrir útgjöldum við verkefni, hvernig er þá ætlunin að finna þeim stað innan útgjaldaramma málaflokks t.d. með tilfærslu fjármuna eða með því að draga úr öðrum útgjöldum? Reynist þörf fyrir breytingar á eftirlitsgjaldinu sem stendur undir rekstri Fjármálaeftirlitsins verður tekið tillit til þess í frumvarpi til laga um breytingar á ýmsum lögum vegna fjárlaga.**
3. **Tengist einhver ný eða aukin tekjuöflun verkefninu? Á ekki við.**

C. Efnahagsáhrif – áhrif á atvinnulíf, vinnumarkað og samkeppni

1. **Hagræn áhrif á heildareftirspurn og einstaka markaði – hagstjórnarsjónarmið.**
- Sjá lið E.3.
2. **Áhrif á fyrirtækjaeftirlit og reglubyrði, hversu mörg fyrirtæki verða fyrir áhrifum og hvers konar fyrirtæki? Einföldun laga eða stjórnarsýslu? Leitað umsagnar ráðgjafarnefndar um opinberar eftirlitsreglur? Sbr. lög nr. 27/1999.**
– *Um ræðir frumvarp til nýrra laga um stafrænan viðnámsþrótt fjármálamarkaðar, með innleiðingu EES-gerðar (DORA), sem verða nýmæli hér á landi. Með nýjum heildarlögum og breytingum á gildandi lögum, verður brotakennnd og ósamhæfð lagaumgjörð samræmd þvert á fjármálakerfið.*
Fyrirhuguð lagasetning mun hafa áhrif á flesta aðila á fjármálamarkaði. Áhrifin munu líklega hafa í för með sér einhvern kostnað fyrir fyrirtækin en að sama skapi ætti hún líka að efla viðnámsþrótt þeirra fyrir áföllum og þannig gæti hún einnig dregið úr eða komið í veg fyrir kostnað vegna áfalla eða áhættu sem tekst að mæta vegna hennar.
3. **Samkeppnisskilyrði**
 - a) Líkur á því að fjöldi fyrirtækja á markaði takmarkist með beinum hætti vegna reglusetningar (líklegt ef aðgerðin felur í sér einhvers konar einkarétt, leyfiskerfi eða kvóta). *Á ekki við.*
 - b) Líkur á því að fyrirtækjum á markaði fækki með óbeinum hætti vegna reglusetningar (líklegt ef aðgerðin felur í sér aukinn kostnað við inngöngu á markað eða tekur aðeins til hluta starfandi fyrirtækja). *Á ekki við.*
 - c) Takmarkanir á möguleikum fyrirtækja til þess að mæta samkeppni vegna reglusetningar (líklegt ef aðgerðin hefur áhrif á verð fyrirtækja eða eðli vörunnar t.d. staðlar eða ef aðgerðin takmarkar sölusvæði, svigrúm til að auglýsa eða til að ákveða hvernig vara er framleidd). *Á ekki við.*
 - d) Takmarkanir á frumkvæði fyrirtækja til að stunda samkeppni með virkum hætti vegna reglusetningar (líklegt ef aðgerðin felur í sér að fyrirtæki verði undanþegin samkeppnislögum eða ef fyrirtæki bera skyldu eða eru hvött til að skipta með sér hvers konar viðskiptalegum upplýsingum). *Á ekki við.*

D. Önnur áhrif

1. **Áhrif á fjárhag sveitarfélaga, sbr. 129. gr. sveitarstjórnarlaga, nr. 138/2011**

- Á ekki við.
2. **Áhrif á frelsi til að veita þjónustu (með eða án staðfestu á Íslandi)**
– Á ekki við.
 3. **Áhrif á tæknilegar reglur um vöru og fjarþjónustu, sbr. lög nr. 57/2000**
– Á ekki við.
 4. **Áhrif á byggðalög.** Á ekki við.
 5. **Áhrif á frjáls félagasamtök.** Á ekki við.
 6. **Áhrif á jafnrétti kynjanna.** Á ekki við.
 7. **Áhrif a lýðheilsu.** Á ekki við.
 8. **Áhrif á menntun, nýsköpun og rannsóknir.** Á ekki við.
 9. **Áhrif á möguleika einstaklinga og fyrirtækja til að eiga samskipti þvert á norræn landamæri.** Á ekki við.
 10. **Áhrif á stjórnáslu, s.s. hvort ráðuneyti og stofnanir eru í stakk búin til að taka við verkefni.** *Fjármálaeftirlit Seðlabanka Íslands er að mati ráðuneytisins vel í stakk búin til að takast á hendur eftirlit með framkvæmd fyrirhugaðra laga. Mögulega er þó þörf á sértækri þekkingu (fjölgun sérfræðistarfa).*
 11. **Áhrif á stöðu tiltekinna þjóðfélagshópa, s.s. aldurshópa, tekjuhópa, mismunandi fjölskyldugerðir, launþega/sjálfstætt starfandi/utan vinnumarkaðar.** Á ekki við.
 12. **Áhrif á umhverfi og sjálfbæra þróun.** Á ekki við.

E. Niðurstaða mats – með vísun í fylgiskjöl ef við á

1. **Samandregin niðurstaða fjárhagsáhrifa fyrir ríkissjóð – heildarútkoma varðandi tekjur, gjöld, afkomu og efnahag.**
Ekki er gert ráð fyrir fjárhagsáhrifum á ríkissjóð. Hugsanlega verður þó þörf á hækkun eftirlitsgjaldsins sem stendur undir rekstri Fjármálaeftirlits Seðlabanka Íslands.
2. **Önnur áhrif en bein fjárhagsáhrif, álitamál eða fyrirvarar sem ástæða þykir til að vekja athygli á.** Á ekki við.
3. **Samfélagslegur ávinningur veginn á móti kostnaði og fyrirhöfn (ekki gerð krafa um tölulegt mat).** *Áhrif frumvarpsins á fjármálamarkaðinn verða jákvæð. Um ræðir frumvarp til nýrra laga um stafrænan viðnámsþrótt fjármálamarkaðar, með innleiðingu EES-gerðar (DORA), sem verða nýmæli hér á landi. Með nýjum heildarlögum og breytingum á gildandi lögum, verður brotakennd og ósamhæfð lagaumgjörð samræmd þvert á fjármálakerfið.*
Rekstraráhættu, þar á meðal net- og upplýsingaöryggi, er brýnt að gera hátt undir höfði og tryggja viðunandi auðlindir/bolmagn stjórnvalda til eftirfylgni með lagakröfum er miða að því að lágmarka hana. Verði ekkert aðhafst mun það geta haft áhrif á almenning og atvinnulíf, stöðu Íslands og íslenskra fyrirtækja á alþjóðlegum fjármálamörkuðum, auk þess sem það myndi brjóta í bága við skuldbindingar Íslands á grundvelli EES-samningsins.
Fyrirhuguð lagasetning mun hafa áhrif á flesta aðila á fjármálamarkaði. Áhrifin munu líklega hafa í för með sér einhvern kostnað fyrir fyrirtækin en að sama skapi ætti hún líka að efla viðnámsþrótt þeirra fyrir áföllum og þannig gæti hún einnig dregið úr eða komið í veg fyrir kostnað vegna áfalla eða áhættu sem tekst að mæta vegna hennar. Ekki er gert ráð fyrir fjárhagsáhrifum á ríkissjóð. Hugsanlega verður þó þörf á hækkun eftirlitsgjaldsins sem stendur undir rekstri Fjármálaeftirlitsins.
Um ræðir frumvarp til nýrra heildarlaga, ásamt breytingum á gildandi löggjöf, sem stuðla mun að því að umgjörð fjármálamarkaðar mæti nútímaþörfum og net- og upplýsingaöryggi verði tryggt sem best, þar með að forsendur verði fyrir efldri samkeppni og nýsköpun, svo og neytendavernd og fjármálastöðugleika. Virk stýring áhættu er tengist notkun net- og upplýsingatæknipjónustu í starfsemi á fjármálamarkaði og víðeigandi eftirfylgni af hálfu lögbærra stjórnvalda, mun stuðla að öflugum stafrænum viðnámsþrótti (áfallaþoli) innviða og fjármálakerfisins í heild. Fyrirhuguð lög og undirliggjandi EES-gerð byggja á reyndum

alþjóðlega viðurkenndum viðmiðum um bestu framkvæmd. Það að tryggja framkvæmd þeirra, þvert á víðtækt gildissvið, kann að verða áskorun og því er mikilvægt að huga tímanlega að undirbúningi bæði gagnvart markaðsaðilum og Seðlabanka Íslands sem eftirlitsaðila/lögbæru stjórnvaldi.

F. Til útfyllingar vegna endanlegs mats – breytingar frá frummati

- 1. Voru áform um lagasetninguna ásamt frummati á áhrifum kynnt fyrir FJR?**
- 2. Eru helstu efnisatriði frumvarpsins óbreytt/lítið breytt frá þeim tíma?**
- 3. Ef gerðar hafa verið breytingar umfram það, sbr. það frummat á áhrifum frumvarpsins sem áður var kynnt, hverjar eru þær og hver eru fjárhagsáhrifin?**